

Эмхитэй ажалтай үрэг

Энгийн аймаг Кириэвэй нэрэмжитой түүрүүлэгш Филипп Архивцев «Москвич» машинугаад хайшаашыг ошоно.

Энгийн арбан хоногий дүнгүүдтэй Иволгын айкмой ба хонхой дамжуулгын Улаан туг баглан адалдугаар үрэгтэй дүүргэхийн түлээ тэмцээнд, гэж зоримгойгоор ил, машинадаа нуужа ябаа.

Энгийн үүлгэртэй малай фермын хажууда хүн зон олон, ошохо харахада, ситрашнейн нэгэ нүхэн хүртээр кукурузын хажуу дүүрэнхэй, силосорезк хүн сүүлөгүй хүдэлжэ бай- тононо силос энлэ даралдгай- аруун Харганагайхидтайн 700 тононо эрхич найн ку- ба элдэб үблэ ногооной си- тэбэ. Тэндэ байһан Даша- нинов билдэд ниггэжэ хөө-

(бригадынь нүхэр Кондратьев) түрүү нуури эзэлжэ, правлени ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг абанан байна. Энэ брига- да мүнөө Доодо Хорой гэжэ газар- та үбнэ хуряана. Энэ газар наяа ша- шадашы сабшагдаагүй байгаа. Тин- гэбшье, мүнөө эндэ 5-6 нури та- бигданхай.

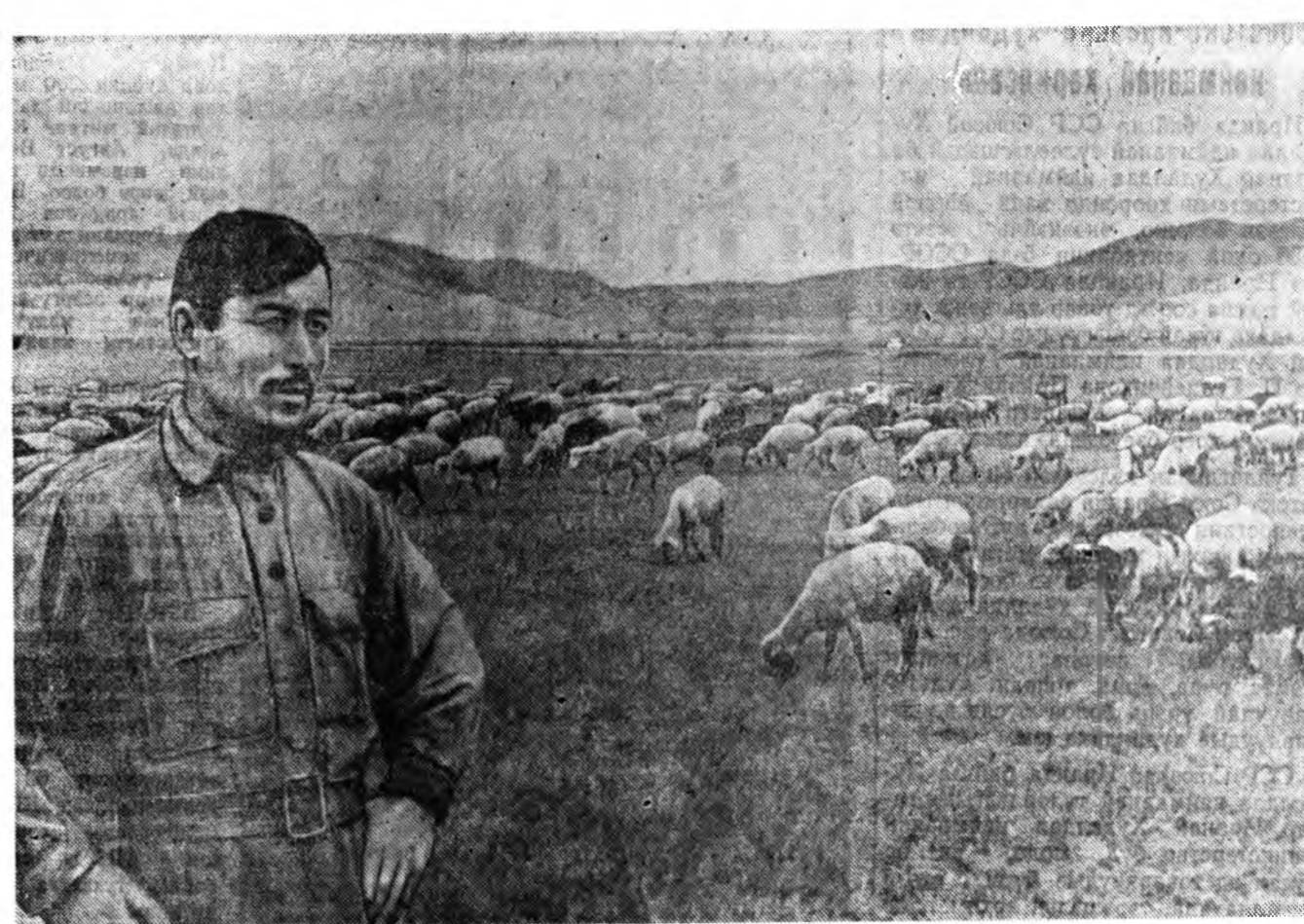
Хоёрдохи бригадада хүрэхэдэмнай үдэ боложо, колхознигууд эдээлэ- хэээ эржэ байба. Тэднэй дунда буурал толгойтой, дүршэл ехэтэй машинист Михаил Осипович Ха- муев ябалсаа. Нүхэр Хамуев үб- лэ сабшлтын эхилхэнэ хойшо үдэр бүр 3,1—3,5 га сабшажа, мурь- сөөндэ илаад, мүнэн шан абаа. Эдээлгэнэй һуулээр уласхоорондын, орой доторхи һуулшын һонинуудыг Филипп Егорович суллараашадта хөөржэ үтэбэ. Сентябрь һарын өхөөр сабшлгатаа дүүргэхэбди гэжэ бригадынхид зүбшөөд, бултадаа ажалдаа гараба.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГТА

УЛААН ТУГ БАРИУЛАГДАБА

Гаяхан Маленковой нэрэм- жэтэ колхозой правлени ба партийна организаци үбнэ ху- рьялга дээрэ ябажа байгаа бригадануудай хоорондох социалистическэ мурьсөөнэй дүн- гүүдыг гаргаба. Дүнгүүдэй ёһоор, 2-дохи комплексно бри- гада (бригадынь Б. Б. Цы- биков) колхозой правлени ба партийна организациин дамжуулгын Улаан тугта хүр- тэбэ.

Бригадын олонхи гэшүүд мүнэн шан абанан байха юм. Тэрэ тоодо 2-дохи звеногой звениевод Дабя Будаев ба тэ- рээнэй хүтэлбэрлэдг звеногой гэшүүд мүнэн шанда хүртэбэ. Мүнөө үбнэшэд инитынгээ малда тэжээл элбэг ехээр бэлдэхын тула бүхы хүсээ эл- сүүлэн хүдэлмэрилжэ байна.

Бичурын аймаг Идановой нэрэмжэтэ колхоз гурбадахн жэлээ хурьгадые үблэдөө абана. Хонид искусственна аргаар ороондо оруулагдана. Энэ колхозой ахалагша хонитон Ипо- лай Александрович Сафоновой адуулдаг, үблэ гараһан 666 хурьгад гараагүйгөөр яһала томо болонхой. ЗУРАГ ДЭЭР: цухар Сафонов үнэгэртэй үблэ гараһан хурьгадые адуулжа ябана. А. Мангаевай фото.

1721
1182
3753
2100
963
1010
1023
1088
896
1085
744
926
618
1347
1600
198
18
562
1136
42
996
250
126
431
339
70
301
608
186
804
466
212
922
185
41
201
444

Нэгэдэхи МТФ-гэй, ОТФ-гэй бри- гадануудаар ябахадамнай бүхы са- бшлгата боломоор газарнуудлаа үб- лэн абтажа байба. Тэжээл бэлдэ- хэлгэ дээрэ Гомбо Найданов, Анд- риян Собенников, сенокосилкашан Гомбо Ленхобоев, Базар Бадмажа- лов болон бусад жэшээтэй һайнаар ажаллажа, үдэрэйнгөө нормо 110—120 процент дүүргэнэ.

Сабшалан дээгүүр ябахадамнай олохон газарта сомоонууд хар- радана. Мүнөө жэлдэ үнэгэрөөшэ жэлэйхидэ орходоо нилээдгүй эхэ үблэн абтажа байна. Зарим сабша- лан дээрэ гектар бүрийнөө 15—25 центнер үблэн абтана.

— Энэ манай эрхим луговод Дор- жо Ленхобоевой нүхэдтээ камта хэ- лэн ажалтайн үрэг гээшэ, — гэжэ түүрүүлэгшэ хөөрэнэ.

Колхозой центр бусажа ерэхэдэм- най боро хараан болошобо. Теэд племфермын хажууда силосорезкын түршгэнэхэн, омог хүхүүн залуу- шуулай дуулалдаха, энээлдэхэ абян соностоно. Тэрэ үдэр 80 тонно силос дарагдаба.

Колхозой сабшалангай газар 1300 гектар юм. Тэрэнэй 1150 гекта- рынь сабшагдаад, ехэнхын һури- лэгдэбэ. Хамтадаа 6 мянга үлүү- тэй центнер үблэн бэлдэгдэбэ.

Бүхы сабшалангаа, харгы, канавын вахы сабшажа, шугы бургааһа уха- шалжа, малаа хүсэд хүрэхэ тэжээ- лээр хангахын түлөө Кириэвэй нэ- рэмжэтэ колхозой гэшүүд эршэм- тэйгээр тэмсэжэ байна.

АГИТБРИГАДА ХҮДӨӨ ГАРАБА

Аймагтай культурын байшан- гай дэргэдэхэ уранһайханай самодетельности агитбрига- да үбнэ, тарья хурьялга дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхоз- нигууд болон механизаторнуу- дыг культурунаар хангахын ту- ла хүдөө гараа.

6 хүнөө бүридлэн энэ агит- бригада колхознигуудта кон- перт харуулаһаа гадна, элдэб темээр лекци, хөөрлөөд үн- гэргэнэ.

ТҮРҮҮ ЖОЛООДОГШО

Жолоодогшо Ханда Доржие- вич Норбоев оролдосотой ажа- лаараа Селендумын завод- то суурхана. Энэ нүхэр 1953 ондо «ЗИС-585» маркын авто- машина даажа абанан байгаа. Нүхэр Норбоев машинаа ехэ һайнаар харуулажа ажалдаа ямаршы нааггүйгөөр ябадаг, даалгабарьяа холодоо үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Мүнөө энэ жолоодогшо ма- шинаа капиталнаа зөһөбария- да оруулаагүй 120 мянган ки- лометр ябаад байна. Заводой дирекци нүхэр Норбоевой орол- досотой ажалы үндэрөөр эгд- нээд, Хүндэлэлэй доскада бэ- шэхэ гэжэ шийдэбэ.

В. Бурак.

ХОНИШОДОЙ АЖАЛ ТУХАЙ

Мэндэ амар, хүндэтэ нүхэр Гармаева!

Гаяхан Танаа бэшэ абажа, ехэ баярлааб. Харюень нэгэ бага хомомдууһандамни хү- лисөөрэйтэй.

Та наукин туйлалтануудыг, түрүүшүүлэй баян дүй дүршэ- лыг зүбөөр хэрэглэжэ, үлгээр һайнтай хониды олоор үсхэ- бэрлнэб, нооһо ехээр хайшал- наб гэжэ өөрынгөө хүдэлмэри тухай бэшэнэт. Мүн хони- ды искусственна аргаар үр- жүүлжэ, эртэ январь, февраль һарануудта хурьгалуулат.

Би хорин табан жэлдэ хо- ниндо ябанаб. Һүүлэй үблэ- нүүдтэ бидэнэр хонидо үжэл хурьгалуулжа, зарим тэды дүр-

Кяхтын аймагтай Ма- ленковой нэрэмжэтэ кол- хозой хонишон Бульд Гармаевада ерэнэн бэ- шэгүүдхэ

шэлтэй болообди. Энэ арга хэ- рэглэнэй ашаар һубай оро- дог хонид үсөөрөө, хурьгад ха- барай ногоондо бэлшэжэ, то- монууд болодог, мүн тинмэ хурьгадһаа нооһон хайшалаг- дадаг гэжэ Танай бэшгнээ, мүн өөрынгөө ажалһаа ойл- гооб. Хурьгадые кошно-ба- зова аргаар түлжүүлээбди.

Гэбшье, үнэгэртэй үблэ- дөө, хабартаа үбнэ тэжээлэй дутамаг дээрэнэ 400 хони-

һоо 320 хурьга абаабди. Кол- хознай дунда зэргээр 100 хо- нин бүрийнөө оройдоо 54 хурьга абаа һэн. Мүнөө тэжээл ша- даал һаа ехээр бэлдэхэ ёһо- той гэжэ эдэ баримтанууд ха- руулна.

Манай ажалда ондоошье ду- тагдалнууд бии. Колхозой правлени энэ жэлдэ хонишо- ды урмашуулха талаар бира- тай юумэ хэнэгүй, хони адуу- лада мори үгэнэгүй.

Хонишодой саашадаа нигэ- жэ бэшлэжэ, дүй дүршлөө андалдажа байгаа һаань ехэ һайн гэжэ һананаб.

Амаршаланга Бадма-Ханда ДОРЖИЕВА, Кударын аймагтай Лениний нэрэмжэ- тэ колхозой хонишон.

бүтээ

Данилович Гармаев 25 үрша соо магазин най- мээр ажаллана. Мүнөө тэрэ үблэ селыной 2-дохи магази- ншын юм.

Мүнөө нүхэр Гармаев Торинн аймпотребсоюзай эрхим наймаалаг- шадтай нэгэнинь болонхой. Оролдо- соот ажалалыгаа түлөө нүхэр Гар- маев аймпотребсоюзай Хүндэлэлэй хэдэн грамотаар, мүнэн шангаар шагнагданай байна. Мүн нүхэр Гар- маев «Советскэ худалдаа наймаанай эрхим хүдэлмэрилэгшэ» гэнэн эпа- чоноор шагнагдаа.

С. Таблаев.

Мэндэ амар, хургуулим

Сэдхэлдэм үннэй хүлээгдэнхэй Сентябрийн үдэрнүү эрбэл. Классай үдэнүүд нэгдэнхэй Хамаг үхиүүдэ уриаб. Баяртай хүхөутэй алхалан Барантай сугтаа ябанаб. Шэрын үнэрөөр ахилһан Шэнэ партанууды харанаб. Үглөөнэй наран яларжа, Үхиүүдтэ бидниие амаршална. Хүндэтэ багшанаргай гаража, «Хүбүүднн» — гэжэ хандана.

Эндэ бидэ барандаа Эрдем ухаа шудалхабди. Эхэ орондоо, түрэл аралтаа «Эрхим» гүүлээр һурахабди.

Мэндэ амар, хургуулим, Миний түрэл гэр, Сэлмэг нарата дуулим Сентябрийн баярта үдэр.

Сүхын Булагай хонишод

Сүхын Булаг гэжэ нотагай хада майланууд жэлэй ямаршы сагта ногоо халдаар һайн байдаг юм. Эндэ һубай малнууды бэлшээн таргалуулахда тон таатай газар. Мүнөө энэ нотагай хүхэ ногоон хүн- жэл дээрэ Мухаршөөрэй аймагтай «Гигант» колхозой гүрнэдэ тушаа- гада хэдэн зуугаад хони, үхэр бэлшээн таргалуулагдажа байһай. Эндэхн отара, гүүртэнүүдтэ ажал- лаа дуратай эрхим малшад хүдэлдэг. Армида ябаад ерэнэн залуу хубүүд мүнөө эндэ эрхим хонишод болон- хой. Гаяхан армияһа ерэнэн Иван Бадмажановой ажалы жэшэ бол- гон абаад үзэ. Энэ нүхэр бага на- һаанаа хойшо малажа дээрэ ябаха ехэ дуратай һэн. Ушөө арайхан гэ- жэ 10 наһатай болоһонһоо хойшо «малшан болохо» гэдэг байгаа. Тингэжэ бишыхан Иван нотагай- гаа хонишоды дажажа, хони адуу- лалсадаг бэлэй. Һүүлээрн, уданшь- гүй колхозойнгоо хэдэн зуугаад тол-

гой хони адуулагшаар хүдэлһэн юм. Советскэ армийн зэргэдэ ошото- роо ажалдаа дуратайгаар, шадаба- ртай бэрхээр хандананай тү- лөө Иван Бадмажапов хэдэн дахин колхозойнгоо правленинэй, партий- на эхин организациһаа баясхаланда хүртэнэн ба мүнэн шан абанан байгаа.

Сэрэгтэй албанда ябажа ерээд, Иван Бадмажапов хушан ажалдаа дуратайгаар ороһон байна. Тингэжэ гүрнэдэ худалдаха 500 гаран хо- ниды бэлшээн таргалуулаха гэжэ бэздэ даажа абаа һэн. Мүнөө энэ уялгаа нүхэр Бадмажапов һайнаар дүүргэжэ байһай.

— Тунга ногоотой һайн газараар малаа адуулаа. Бэлшээрнэ зүбөөр хэрэглэхын түлөө оролдоо—гэжэ һу- бай малнууды адуулажа Тумун- баяр Гармаев нүхэдөө урьялдаг. Энэ нүхэр өөрынгөө дурээр залуу мал-

харуулаха гэжэ ороһон юм. Мү- нөө нүхэр Гармаевай харуулагдаг хашараг, буруунууд бултандаа тар- галжа, тала дайлаар, тангар- шааллажа ябадаг болоһон. «Эдэ малнууднай намар бологор хүсэд таргалаад, гүрнэдэ худалдагдахада һайн сэгнэлтээр тушаагдаха юм» гэжэ энэ нүхэр омог баяртайгаар хөөрлэдэг. Теэд, үнэхөөрөөшье, нүхэр Гармаевай адуулааг 100 гаран тол- гоой һубай малнууд тобир тарган.

Сүхын-Булагай отарын гүүртэ- нүүдтэ хүдэлдэг малшадтай дунда эр- хим ажалараа шалгардаг нимэ хү- нүүд олон. Эндэхн малшад гүрнэдэ тушаагдаха малаа бултныг тобир тарган болгохын түлөө ехэнхэн оролдогто гаргажа байна. Тингэжэ гүрнэдэ тарган мяха тушааха тү- сөөбө дүүргэхын түлөө оролдоно.

Д. Будажапов.

Социализмын замаар

засаг түрпн туйлалтанууды сахин хамгаалха, болгаро-советскэ хани барисаа, уласхоорондын пролетари- нарай һаналаа нэгдэлгыг улам бэхжүүлхэ, эб найрамдалай болон социализмын агуухэ хэрэгтэй илан мандахын түлөө тэмсэхэ гэжэ хүсэд шийтхэнхэй байна.

Болгаримнай арадай гүрэн түрпн мандажа байгаа жэлүүдтэ эсэтэ оройнойгоо экономиккэ хүгжөөлгын талаар ехэнхэн амжалтанууды туй- лаа. Болгар арад ороноо социалистическэ индустриай болгохо политика бэслүүлэн, Советскэ Союзтай туһаламжаар, мүн арадай демократи- ной оронуудтай ахадүү ёһоной хари- лисаа холбоотойгоор, Болгарияа гэгдэнги алгарна байһынь. про- мышленно-агрария орон болгоо. 1955 ондо республиккаса, нотагай ба кооперативна промышленностин бүтэн гарган зүйлүүдэй нитэ эмжээн 1939 онойнхоо 5,5 дахин нэмэлэн байна. Энэ жэлэй түрүүшын заргана һара соо промышленна хэр- гэгсэниүүды бүтэн гаргаха түсэб үдүүлэн дүүргэжэ.

1954 он дотор үйлдбэрин хэрэг- сэлүүдтэй промышленностин бүтэн гарган бүхы зүйлүүднэ 1939 онойнхоо 95,4 процентээр, тинхэлэ арад зоной хэрэглэлы хан- гадаг промышленностин бүтэн гарган зүйлүүд 365,4 процент- тээр нэмэлэн байха юм.

Парти, правителствоннай хүндэ промышленностьа али бүхы аргаар хүгжөөжэ гэжэ оролдохо зуураа, хүнгэн ба эдэе хоолой промышлен- ностине хүгжөөжэ хэрэгтэ холодоо анхарал хандуулдаг. Тингэһэнэй

ашаар, 1955 ондо эдэе хоолой про- мышленностин үйлдбэрилэн гар- галан зүйлүүд 1939 онойнхоо 3,5 дахин шахуу дээшэ, бүүд нэхэдэ ин- дустриин—3,7 дахин дээшэ болоһон байгаа.

Олоһонгэ хүдэлмэрилэгшэ соци- алистическэ мурьсөөн, үйлдбэрин хүсэ шадалы хүсэд бүрэн ашагла- ха, хүдэлмэрилэгшэ мэрэгжэл шада- барине бүри ехэ болтохо, ажалай амхидхэлы улам һайжаруулаха гэн- лэн эрмэлзэл ажалай бүтээсын саг үржэлжэ дээшэ болохо ябадаг хан- гана. Жэшээлхэдэ, 1955 он дотор промышленностьдохн ажалай бүтээ- сы дээшлэлхэ түсэб 4,7 процент, барилга дээрэ — 82, транспортта — 5,7 процент үлүүлэн дүүргэ.

Социалистическэ байгуулалтын ашаар ажалла шэнэ хүнүүд, Эсгэе оройнэй эрхим патриотууд, социали- стин агуухэ үзэл сурталтай илан мандахын түлөө сусаһагүй элдэ- бхитэйгээр тэмсэгшад урган то- доржо байна. Үйлдбэрин түрүү- шүүлэй—новаторнуудай, уралан на- рижуулашадай, ухаалан зохёолшо- дой арми дэбжэн таража байһай. 1955 ондо уралан нарижуулгын ба ухаалан зохёолгын 31 мянган дурад- хол ороод, 10.268-нини үйлдбэридэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлгдэ. Тэдэ- нэй ашаар 77 миллион шахуу лев хэмжээтэй алмалта, арьбалалта хэг- дэ. Хүдэлмэрилэгшэ ангийн үүсхэн зохёох элэхн хэһээл таһалгаряа- гүй хүтжэнэ.

Хүдөө ажахыгаа социалистическэ ёһоор шэнэхэн хүгжөөжэ хэрэгтэ болгар арад угаа ехэ амжалта туй- лаа. Хүдөө тосхонуудта дэлгэрэн кооперативна, социалистическэ ёһо

гуримай үмсын ажалһаа үлүү һайниһы энн тодоор харагдаад байна. Тингэһэнэ, үнэгэртэй жэлэй эсэстэ, шэнэ жэлэй эхээр газарта- рьялангай ажалы хамжажа хэхэ (ТКЗХ) ажахынуудта 307 мянган тарьяашад ороһон юм. Хамтаалаг- дан газарай талмай 910 мянга үлүү- тэй гектараар нэмээ. 405 шэнэ ТКЗХ эмхидхэдэ. Мүнөө Болгарияда бүхы дээрэ 3.056 газартарьялангай хам- жаата ажахынууд бии болоод, тар- яашадай үрхэтн 77 процентые, элдэгдээр газарай 75 процентые нэгдүүлэнхэй.

Хүдөө ажахыгаа бүри ехээр хүт- жөөжэ, газартарьялангай хамжаата ажахынууды улам бэхжүүлхэ хэр- гэгтэ парти, правителствын зүгһөө холодоо анхарал табигдана. Мүнөө оройнэй хүдөө ажахыда 21.500 шахуу (15 хүсэтэй) трактор, тарьяа хадаха 4.000 үлүүтэй комбайн, хэдэн мянган бусад машина, зэр ээмсэгүүд ашагладана. Энэнэй үндэрнөө хүдөө ажахын гол хүдэл- мэри нилээд оньшожоруулагдаа.

ТКЗХ-нүүды эмхидхэлэй та- лаларн бэхжүүлхэ зорилгоор, энэ оной майн 1 хүрэтэр партина ба ажахын дүй дүршэл ехэтэй 2.700 хүдэлмэрилэгшэд хүдөө тосхонуудта эльгээгдэ.

Хүдөө ажахыгаа материално- техникческэ талаарн улам бэх- жүүлхын тула мунгэ зөөри ехээр табиха гэжэ парти, правителство мүн лэ хараалаа. Бүри энэ жэлдэ хилгэдэг элдэб машинануудтай 2455 тракторнууд түсэбнөө галуур асарагдаха байна. Эрхэ жэлдэ 32 шэнэ МТС-үүды хамга хэрэгсэл- нүүдээр хангаха гэжэ хараалгдан- хай.

Промышленность ба хүдөө ажа- хы хүгжөөжэ хэрэгтэ амжалта туй- лаһанай үндэрнөө болгар арадай

байдал улам һайжаран дэбжэжэ байна. Национальна доходой саг үр- жэлжэ арьбадхагдажа байһанһын энэнэй эли тодо гаршэ жэшэ боло- но. 1939 онһоо 1955 он хүрэтэрхи үе- оо национальна доходнай хоёр да- хинһаа ехээр нэмээ. Гэхэтэй хамта, хүн зоной хэрэглэлы хангаха яба- далда зороулагдаг хубинь жэл бүри ехэ боложо байһай. Хүдэлмэ- риншэд болон албахагшадай бодото салин хүлэн, тарьяшадай олзо до- ход улам нэмэжэ үргэлжэлһөөр.

Арадай засаг гэр байраар хангал- гын асуудалда ехэнхэн анхарал хан- дуулна. Болгарияда 1953 онһоо 1955 он хүрэтэрхи хугасаа дотор гүрэнэй зөөрөөр нэгэ миллион үлүүтэй дүр- бэлжэн метр байра баригдаа. Тэрэ- рэйһээ гадна, һүүлэй гурбахан жэл эндэхн зон 38 мянган гэр байра баригдан байха юм.

Арадай-демократическэ байгуу- лалтын ашаар культура революци бэ- сэлүүлхэ арга боломжо хангагдаа. Соёл болбосорол, эрдэм гэгээрэл ажалла зоний аша туһада зороу- лагдадаг болоо.

Үнэгэртэй жэлдэ юрэнхы эрдэмэй хургуулинууд, профессиональна учи- лшинууд, дээдэ хургуулинуудта 1.186 мянга шахуу хүн һураһан бай- на. 1955 ондо хургуулин найа хүс- өөгүй үхиүүдэй 46 үлүүтэй про- центнэ хүүтэдэй садуудта оронхой байгаа; энэ талаар хоёрдохи табан- жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэ. Дээдэ хургуулинууды, техникумууд ба тухай дунда хургуулинууды дүүргэлшэдэй тоо жэл бүри оло- шорно.

Наукин болон литературын саа- шадаа бүри ехээр хүгжэн дэлгэрхэ хэрэгтэ парти, правителствын зүг- һөө ехэ анхарал хандуулагдаа. Ажалшад тухайда, тэднэй хан- гадамал ба болбосоронгы байда-

лыс бүри ехээр һайжаруулаха тухай- да анхарал оролдогто гаргаха гэ- шэ арадай-демократическэ Болга- рийн парти, правителствын бэе- лүүлдэг политикын дээдэ ёһон бо- лонго.

***

Болгарийн Арадай Республика— Советскэ Союзтай толгойлдог эб най- рамдалай, социализмын нитэ лагери- нин гол хубинь болонхой. Болга- рийн сүүлэ, национальна бээ да- һан байдал, газар дайдын бүтэн бүри байла мүнөөнэйхидөө алди нимэ найдамтайгаар урдан хэээ- шье хангагдаагүй юм. Тус оройнэй уласхоорондын байдал урдан хэ- зээшье нимэ тодогуйтай һайн бай- гаагүй, энэ орондоо нимэ үшн, нимэ хүсэтэй ханинар урдан хэээшье байгаагүй юм.

Эб найрамдалта политикдаа үнэн байдаг Болгарска Арадай Респуб- ликын правителство бусад гүрэнүүд- тэй харилсаа холбоогоо бүхы хэм- жээгээр бэхжүүлэ. Болгари мүнөө 31 оройнэй дипломатическэ ёһоор харилсадаг. Һүүлэй үдэ Ин- дитэй, Сиритэй, Вьетнамтай дипло- матическэ түлөөлэгшэды эльгээл- сээ.

Урда зүгэй хүршэнэртэй—Гречи ба Туршитай Болгарийн харилсаан һайжаржа байна. Болгарийн ард зон ба правителство эдэ оронууд- тэй экономиккаса, культура холбоо барисаагаа үргэлжэжэ гэжэ, балкан- ска оронуудай бүхы аралуудай эб этэй, ажана тайбан байлгын аша туһада тус оронуудтай хани хүршэ ёһоной харилсаа байгуулыны хүсэнэ.

Спас РУСИНОВ,

Болгарийн Коммунистическэ партиин ЦК-гэй пропагандын ба агитацийн таһагы даавшын оролшо.

Софи город.

Советско-иранска худалдаа наймаанай харилсаан

Иранда байгаа ССР Союзай Худалдаа наймаанай түлөөлэгшдэй ба Иранай Худалдаа наймаанай министрствын хоорондо хани ёноной хэлсэн боложо, энээнэй эсэстэ 1956 оной сентябрин 5-да СССР-нэ Иранда, Ираннаа СССР-тэ жэлэй турша соо эд товар эльгээжэ худалдаха тухай бэшгүүдые ССР Союзай Худалдаа наймаанай Түлөөлэгш П. Гордейчикова Иранай Худалдаа наймаанай Министр Ибрагим Кашани хоёр бэе бэедэ эльгээлсэбэ.

Туйлагданан хэлсэнэй ёноор, Советскэ Союз Иранда сахар, промышленностин түхээрлэгэ, автомобиль, худөө ажахын машина, металл, буд, модо, саарна, химическэ болон бусад эд товарнуудые худалдаха байна. Иран Советскэ Союзда рис, нооно, хүбэн, загана, хатаганан жэмсэ, руда, арна, тонолиг культурануудай үрэлэ болон бусад эд товарнуудые худалдаха юм.

ССР Союзнаа Иранда байгаа Худалдаа наймаанай түлөөлэгш газар, Иранай Худалдаа наймаанай министрство буд, модо, рис ба бусад эд товарнуудые бүри эхээр худалдахада, тэршэлэн эрхим найн шанартай Иранай сай худалдахада тулалха ёнотой гэжэ хэлсэбэ.

Германска Демократическа Республика. Немецкэ столицын хоёр хубин 200 мянган ажалшад хабалгалтай митинг Берлинде, Август Бебелин нэрэмжэтэ талмай дээрэ болоо. Берлинэй арад зон Баруун Германидахи арадай демократическа эрхэ сүлөөе даралгада эхээр эсэргүүсэжэ байханаа мэдүүлэн бундестагта хандаһан байна. Берлинэй олон тоо ажалшад лозунгуудые бариха, талмайда гараха зуураа Баруун Германида КПГ-е хоршондонь эсэргүүсэн, Германиин Социалистическэ Нэгдэмэл партида орохо байханаа мэдүүлэбэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Берлинэй түмэрэмшад митингдэ хабалгалта байна. Лозунг дээрэн итгэжэ бэшэ: «Түмэр замуудые барилгын гүрэнэй предриятин 62 худалдарилашад КПГ-е хоршондонь эсэргүүсэн КПГ-дэ орохо байхан тухайгаа мэдүүлэбэ». ТАСС-эй фотохронико.

„Табанай комитедэй“ гэшүүд Каирта ерээд байна

КАИР, сентябрин 6. (ТАСС). Үсэгдлэр «табанай комитедэй» гэшүүд Египедэй республикын президент Гамаль Абдель Насертай дахин уулзаа. Египедэй таланаа, мүн тэршэлэн гададын хэрэгүүдэй министр Фавай, республикын президентын канцелярийн начальник Али Сабри гэгшэд хөөрлөөдө хэхэдэ байлсаба. Уулзалта болохо үелэ хоёр талууд өөһэдынгөө харсаа болдые найруулан хэлээ гэжэ Египедэй правительствын түлөөлөгш мэдээсэбэ.

Удаадаха «табанай комитет» президент Насертай хэээ уулзахаб гэжэ тодорхойлогдоогүй гээд корреспондентүүдэй асуудалнуудта харюусаха зуураа Мензис мэдүүлэбэ. Каирта «табанай» бөлүүлгэ үүргэ энэ неделин һүүл багаар дүүрэхэ бээ гэжэ ханагдана, энээнэй һүүлээр комитедэй түрүүлэгш Мензис зүблөөнэй дунгүүд тухайда Англин гададын хэрэгүүдэй министр Ллойд мэдээсэхэ байна гэжэ комитедэй түрүүлэгшэ хэлээ.

ДРВ-е радиофикация

ХАНОЙ, сентябрин 7. (ТАСС). Мүнөө советскэ мэргэжэлтэдэй тулалмажаар Вьетнамай Демократическа Республикын 10 томо городууд, тэдэнэй оршондохи худөө ажахын районууд радиофикациядага байна. «Нян Зан» газетин мэдээсэһэнэй ёноор, Хонгайска нүүрхэнэй бассейндэ радиоамжуулгын сетини түрүүшын элжээн ашагалгалда оруулагдаба. Хон-Гай городто радиоамжуулгын эхэ центр баригдаа. Хон-Гай, Ха-Лама, Кам-Фан гэжэ худалдаришад тосхонуудай үйлсэндэ, шахтануудта шангаар дуугардаг репродукторнууд тодогодо.

Англадахи судалмэригүүшүүлэй тоо олошорно

ЛОНДОН, сентябрин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууланай ёноор үнгэрэгш жэлэй туршада Англида худалмэригүүшүүлэй тоо 67 мянган хүнөөр олон болоо гэжэ аялхай министрство мэдээсэбэ. Энэ оной августын 13-да 267 мянган худалмэригүүшүүл байгаа. Тэрэниинь июль һарынхитай сасуулбал, худалмэригүүшүүлэй тоо 28 мянган хүнөөр олошорлон байна.

Токиодо олон гүрэнүүдэй генетигүүд уулзаа

ПЕКИН, сентябрин 6. (ТАСС). Мүнөөдөр Токиодо генетикин тон шуухала асуудалнуудта тематическа конференци нэгдлэ гэжэ Японийно мэдээсэбэ. Конференциин хүдлэмэридэ 22 оройной тэрэ тоодо СССР-эй, Японин, США-гэй, Англин, Индин, Швециин ба бусад оронуудай эрдэмтэд хабалдасана.

Англо-французскэ сэргэй хэлсэн тухай Египедэй гэгэтэ нигээбэ бэшэ

КАИР, сентябрин 6. (ТАСС). Мэдээсэгдлэн баримтануудай үндэһөөр, Египедэй «Аш Шааб» гэнэн газетин лондонско корреспондент нигээбэ бэшэ: «Египедтэ, Сири ба Ливанда эсэргүүтэ зориулагдаһан сэргэй заналта хэээ ябадалда Англин хамта хабалдасхан тула Англин ба Франциин правительствууд Франциин сэргүүдые Кипр арал эльгээжэ тушаа сэргэй хэлсээ баталаа. Мүн тэршэлэн Францида тулалхын тулада Англин сэргүүдые Алжир эльгээжэ гэжэ энэ хэлсэн хараална.

Англо-французскэ энэ хэлсэн Дунда Зүүн зүгтэ ба Дундада дайин оршомдо эзэлхэ газараа хубааха тухай Англи Франци хоёрой хоорондо баталагданан 1914 оной хэлсэн тэй адлирхуу байна гэжэ корреспондент онсолон тэмдэглэнэ.

Советскэ ба Чехословацка футболистнууд уулзаа

ПРАГА, сентябрин 6. (ТАСС). Шахтёрой һайндэртэ «Шахтёр» (Сталин) гэжэ обществн советскэ футболыно команда Чехословакида эрээ гэжэ Чехословакиин телеграфна агентство мэдээсэбэ. Остравада советскэ футболистнууд «Баник» (Острава) гэжэ нотагай командатай түрүүшээр наадаа. Тинхэдэ 3:0 тоотойгоор Чехословакиин футболистнууд илаа.

Франциин атомна центртэ түймөр болобо

ПАРИЖ, сентябрин 5. (ТАСС). Үсэгдлэр үдэш Шатильондохи (Парижай шадар) атомна центртэ гэгтэ түймэр гараба гэжэ Франс Пресс агентство мэдээсэбэ. Тэрэ түймэр час хахад турса соо болобо, тэрэниинь гал унтаралаг 8 команданууд ерээ унтаралан байна. Ямар юумэндүдэй шатаһан тухай мэдээсэгдэнгүй.

Суэцкэ асуудалаар Хойто-атлантическа союзай соведэй суглаан тушаа

ПАРИЖ, сентябрин 6. (ТАСС). Хойто-атлантическа союзай (НАТО-гой) соведэй үсэгдлэрэй зүблөн дээрэ суэцкэ асуудал тушаа юун гэжэ хэлсэһэнинь «тон нюуса» заандаа байна гэжэ французскэ хэлдэ тэмдэглэнэ.

Англин гададын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд гэгшэ Суэцкэ канал тушаа асуудалаар лондонско зүблөн тухайда, мүн Каирта президент Насертай «табанай комитедэй» хэһэн уулзалга тухайда соведэй гэшүүдтэ мэдээсэбэ гэжэ газетнүүд бэшэбэ. Франциин гададын хэрэгүүдэй министр Египедые хашаха зорилгоор, Англин ба Франциин дайн сэргэ бэлдэхэжэ байһан ябадалые «үндэһэлэн зүбтүүлхэ» гэжэ нэгдэ, тинмэ хэмжээ-ябуулганууд «гэнтэн аюулда орохогүйн» тула абтаһан хэмжээн мүн байһан хэбэртэйгээр хэлээ гэнэн тобишолол газетнүүдэй бэшэһэн үгэнүүднэ хэхэдэ болохо.

НАТО-гой соведэй гэшүүд Даллесай түсэб гэдэгые «гол түлэбтөн» дэмжээ гэжэ зарим хархис газетнүүд мэдүүлнэ. Хэһэншье мэдээһээр, тэрэ түсэб Суэцкэ каналые харин гүрэнүүдэй дахин эзэмлэхэ ябадал хараална. Энэ ушарта тус совет «баруун гүрэнүүдтэй нанал нэгдэһэн» гэршэлһэн ямаршье мэдээлэ толилоогүй гэжэ газетнүүд мүн тэршэлэн тэмдэглэнэ.

НЬО-ИОРК, сентябрин 6. (ТАСС). «Юм» дууланан хүнүүдтэй хэлэһэн ёноор Юнай-тэд пресс агентствын корреспондент Парижаинигэжэ мэдээсэбэ: НАТО-гой совет «Суэцкэ каналда уласкоорондын хиналта табиха гэнэн ханамжые дэмжээ». Гэбэшье, НАТО-гой соведэй заседанида хабалдагшад «интернационализаци хэээ ябадалтай Египедэй зүбшөөрөөгүй һаан юу хэхэ тушаа ямаршье уялга бэедэ даажа абаагүй» гэжэ корреспондент тэмдэглэнэ.

США-да расистнууд зоргоороо аашална

НЬО-ИОРК, сентябрин 6. (ТАСС). США-гэй урда талын хэдэ хэдэн городуудтахи негр зондо эсэргүү расистнуудай һуйдхэнтэ ябуулганууд үргэлжэлһөөр. Стерджис городто (Кентукки штат) 500 расистнууд нотагай хургуулиин дэргэдэ сугларалд, 9 негр хурагшадые хургуулидан оруулбагүй гэжэ Ассошиэйтэд Пресс агентствын корреспондент мэдээсэбэ. Расистнууд: «Тонлогты саашаа, үгы хаатнай танла муу юум болохо» гэнэн үгэнүүдтэй плакадуудые бариха ябаба. Корреспондентын хэлэһэнэй ёноор, расистнууд нэгэ хурагшые зобоожо алахадн гэжэ зананан байна.

Стерджистэ 4 тангтай национална гвардин 200 солдадууд эльгээлгээ гэжэ мүн тэрэ агентствын нүгөөдэ корреспондент мэдээсэбэ. Нэгэ бүлгэ сэргшүүд хургуулиин газараа байрлаа.

Ассошиэйтэд Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёноор, Клентон городто (Теннеси штат) «гуримгүй ябадал» эндэ тэндэ гаража үргэлжэлһөөр байна. Хэрбээ сагаан шарайлан дай үхибүүдэй нуража байһан хургуулида үхибүүдэ эльгээжэ һаатнай, гэртэйни хуу элбэхдн гэжэ занажа бэшэһэн бэшгүүднэ негр хурагшадтай түрэлхид абана гэжэ нотагай хургуулиин директор мэдээсэбэ. Оливер-Сирингс гэжэ городто расистнууд «Ноксвилл Джорнал» газетин корреспондентые зада сохиһон байна.

Матоака городто (Баруун Виржини штат) расистнуудай зоргоороо аашалжа байһан тухайда хэлбэлэй мэдээсэлэй агентствонуд бэшэбэ. Кулуксклановецууд Тексакрэнна городто (Техас штат) колледжин байшангай хажуугаар үймэлдөө, юундэб тэхэдэ, 30 жэл соо анха түрүүшынхээ тэрэ колледжид хоёр негр басагад абтаһан байна гэжэ Юнай-тэд Пресс агентство мэдээсэбэ.

Каирта Мензисэй ошолго тухай Индин газетэ иигэжэ бэшэ

ДЕЛИ, сентябрин 6. (ТАСС). Каирта Мензисэй ошолгы «Фри Пресс Джорнал» газетэ «дипломатическа десант» гэжэ нэрлэнэ. «Дүтхэн сэргүүдтэй сугларуулагдажа байха эгээл тэрэ үелэ Мензисэй комитет Каирта ерээд байна», «хүсэрхэлгын хараа баримталан хэлсээ хэхэ гэнэн нимэрхүү нэдэлтэ хадан баруун гүрэнүүд Египедэй эрхэ сүлөөд аюул тохёолдуулагуу гэжэ президент Эйзенхауэрэй хэлһэн үгэнүүдтэйн таарангуй гээд газетэ саашан бэшэбэ. Англин ба Франциин правительствонууд Суэцкэ каналай зонхоо гадна, мүн бүхэ Дунда Зүүн зүгыг эзэмлэхээ хүсэхэ байһандал алъяар аашална. Инмэ хараа бодол Египедэй эрхэ сүлөөе бүримүһэн доромжолох гэнэн удхатай юм».

Суэцкэ асуудал НАТО-гой соведтэ зүбшэн хэлсэгдэн гэжэ газетэ мүн тэршэлэн һаачуулаа. «НАТО-гой соведые зарлаха гэнэн саг болзорын юу харуулаб гэбэл, баруун гүрэнүүд Египедые айлгаха, һүрдлүхэ ханаатай байна», — гэжэ «Фри Пресс Джорнал» мэдээсэбэ. НАТО-гой түлөөлэгшдэй хоорондо боложо байгаа зүблөнэй удаа тушаа хэлэхэ болоо һаа, «НАТО дотор хэдгэжэ байгаа энэ хэлсэн хадаа НАТО-гой гэшүүд байгаа гүрэнүүдэй хүсэлые Египедэй арадта ба правительствода баалхаха гэнэн лэ арга болохо байна» гэжэ газетэ бэшэбэ.

Зүүн Пакистанда боложо байгаа событинууд тушаа

КАРАЧИ, сентябрин 6. (ТАСС). Зүүн Пакистанда түгшүрлэлтэй байдал бодоһон дээрэнэ, Пакистанай президент Искандер Мирза гэгшэ Дакка руу нийдээ гэжэ хэлбэл мэдээсэбэ.

КАРАЧИ, сентябрин 6. (ТАСС). Даккада Зүүн Пакистанай шэнэ правительство мүнөөдөр үдэш тангаригаа үгөө; тэрэ правительствые Зүүн Пакистанай арадай нэгдэлэй партиин оппозицида байгаа хүтэлбэрилэгшдэй нэгэн — Атаур Рах-

ман толгойлоно гэжэ Карачин радио мэдээсэбэ.

Эдэ хоолой асуудалые шийдхэг минни правительствын хойшоуулашагүй шуухала нэгэн зорилго болоно гэжэ Атаур Рахман хэлбэлэй түлөөлөгшдтэ мэдүүлэбэ. Политическэ шалгалтаанаар Зүүн Пакистан дотор түрмэдэ хаагданан национална суглаанай ба хуули гаргадаг нотагай суглаанай депутатуудые сүлөөлхэ тухай захиаралта дары үгэхэб гэжэ тэрэ хэлээ.

Хитадай ажалшад байдал наймарна

ПЕКИН, сентябрин 4. (ТАСС). Экономикын түргэнөөр хүгжэжэ, арад зоной ажабайдалай хүлбэршүгшөөр наймарна, мүнгэнэй, юумэнэй үнэ сэнгэй нэгэ хэмжээндэ орононой эсэстэ хүн зон нөөсөлгын кассануудта бүри ехэ мүнгэ оруулна гэжэ «Жэньминьжибао» газетэ мэдээсэбэ.

Энэ оной эхээр оронойн городуудай хүн зон 1.560 миллион үлүүтэй юань мүнгэ нөөсөлгын кассануудта оруулаа. Тайлбарилан хэлэбэл, хүн зоной оруулдаг нөөсэ 1952 онойхноо 2,1 дахин ехэ болоо. Энэ жэлдэ худалдаришадтэй ба албахаагшадтай дахин хүлбэрэй дахин ехэ болон дээрэнэ ажалшад нөөсөлгын кассануудта бүри ехэ мүнгэ оруулна.

Ирагай правительство Кипр-Англин сэргүүдэй суглуулагдаха ябадал болуулхые эринэ

БЕИРУТ, сентябрин 6. (ТАСС). Ирагай премьер-министр Нури Саид Англинаа Багдадта байгаа посольные урижа асараад, Ирагай правительство Кипр-Англин сэргүүдэй суглуулагдаха ябадал болуулхые эринэ гэжэ Бейруттай радио дамжуулба. Суэцкэ асуудалые амгалан ёноор шийдхэхэ шуухала гэжэ Нури Саид Англин посольдо хэлээбэ.

ООН доторхи арабска оронуудай түлөөлэгшэд буруушаалаа мэдүүлнэ

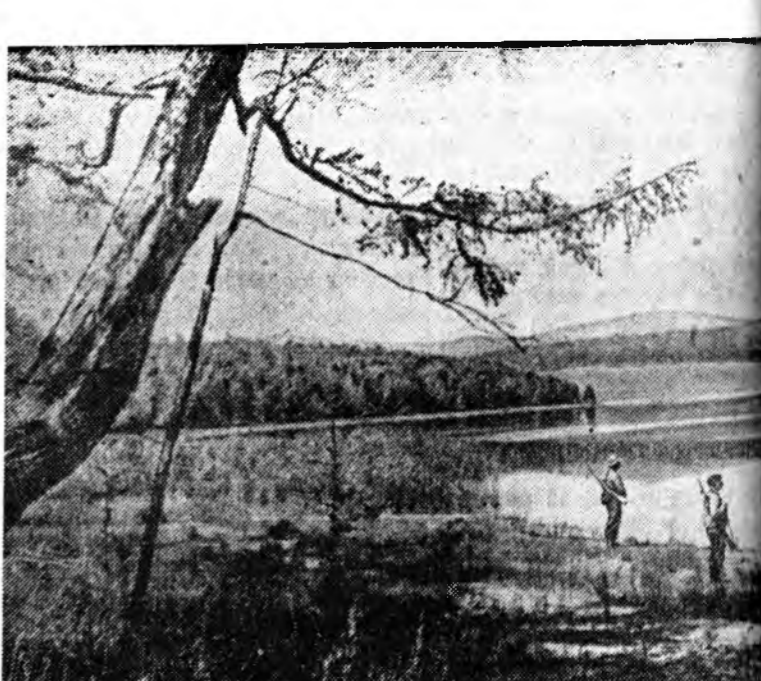
НЬО-ИОРК, сентябрин 5. (ТАСС). Сирийн ООН-до байгаа түлөөлэгшэ Рафик Аль-Аша Кипр-французскэ ба англискэ сэргүүдэй суглуулагдажа байһанда эсэргүү буруушаалаа мэдүүлэ гэжэ Ассошиэйтэд Пресс агентство мэдүүлнэ. Кипр-французскэ эльгээһэн ушар тэрэ райондо түгшүрлэлые бүри ехэ болгоо гэжэ Сирийн түлөөлөгшэ хэлбэлдэ зориулан хэһэн мэдүүлгэ соогоо тэмдэглэнэ.

ЛОНДОН, сентябрин 5. (ТАСС). Иорданинаа ООН-до саг үргэлжэн түлөөлэгшэ ба США-да посол байгаа Рифай гэгшэ Кипр-Франциин сэргүүдэй асаралданан эсэргүүсүн мүнөөдөр Амманда үгэ хэлээ гэжэ «Рейтер» агентство мэдээсэбэ.

Кипр-Франциин сэргүүдэй эльгээгдэнэйтэй дашарамдуулан Ливи буруушаалаа мэдүүлнэ

ТРИПОЛИ, сентябрин 5. (ТАСС). Ливин премьер-министр ба гададын хэрэгүүдэй министр Мустафа Бен Халим гэгшэ США-наа Ливидэ байгаа посол Джон Тэп-пиниин үсэгдлэр урижа асараад, Кипр-французскэ сэргүүдэй эльгээгдэнэйтэй ливинхинд ханагаагаа зобоно гэжэ тэрэндэ мэдүүлэ, гээд «Тараблос Эль-гарб» газетэ мэдээсэбэ.

Американска посольнэ уриһанайнааа һүүлээр Мустафа Бен Халим Францинаа Ливидэ байгаа түлөөлөгшэ Жак Дюмарсэ гэгшые уриба гэжэ тус газетэ саашан мэдээсэбэ. Мустафа Бен Халим Кипр-Франциин өөрынгөө сэргүүдые эльгээһэнэйтэй дашарамдуулан Ливин правительствын дургагүйтэжэ байһые, мүн тэршэлэн өөрынгөө буруушаалые Жак Дюмарсэдэ мэдүүлээ.

ТҮРХЭЛЭЙ НУУР. (Ярууна). А. Сельвовоэй

Хүндэ ашаанай поезднуудые жолоо

Улан-Удэ станциин паровозно дөпгой локомотивна бригаданууд ашаа шэрэлгын талаар зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ болзоршоон урид дүүргэхын түлээ хүндэ ашаанай поезднуудые олоор жолоодоно. Паровозно бригаданууд август нарада хүндэ ашаанай 750 поезднуудые жолоодожо, түсэбтөө гадуур 95 мянган тонно ашаа шэрээ. Паровознигуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мурсыөөдэ механик Казенинэй бригада түрүүлэ ябана. Энэ бригада хүндэ ашаанай 12 поезднуудые жолоодожо, 1945 тос түсэбтөө гадуур шэрээ. Мунууд Пачалкин, Русин, Горшков гэгшэдтэй хүтэлбэр паровозно бригаданууд август хүндэ ашаанай жолоодохо зуураа, паровознигууд бурд дунда эзгээр 407,4 хүртээр ябуулна. Энэнь нэраалагдананда орходоо метрээр ехэ болоно. Техник ростины 2,7 километрээрэ.

Улан-Удэ станциин паровозно дөпгой локомотивна бригаданууд ашаа шэрэлгын талаар зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ болзоршоон урид дүүргэхын түлээ хүндэ ашаанай поезднуудые олоор жолоодоно. Паровозно бригаданууд август нарада хүндэ ашаанай 750 поезднуудые жолоодожо, түсэбтөө гадуур 95 мянган тонно ашаа шэрээ. Паровознигуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мурсыөөдэ механик Казенинэй бригада түрүүлэ ябана. Энэ бригада хүндэ ашаанай 12 поезднуудые жолоодожо, 1945 тос түсэбтөө гадуур шэрээ. Мунууд Пачалкин, Русин, Горшков гэгшэдтэй хүтэлбэр паровозно бригаданууд август хүндэ ашаанай жолоодохо зуураа, паровознигууд бурд дунда эзгээр 407,4 хүртээр ябуулна. Энэнь нэраалагдананда орходоо метрээр ехэ болоно. Техник ростины 2,7 километрээрэ.

Гахай үсэхээрлэхэ түсэбөө 170 процент дүүргэ

Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой гахайн фермэ (дагшань нүхэр Н. В. Галданов) гахай үсэхээрлэхэ энэ оной түсэбтэ 170 процент дүүргэбэ. Бүххыдөө фермэ дээрэ эхэ гахай бүриһөө 16—18 паршоонхо абтаад, түлжүүлэгдэжэ байна.

Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой гахайн фермэ (дагшань нүхэр Н. В. Галданов) гахай үсэхээрлэхэ энэ оной түсэбтэ 170 процент дүүргэбэ. Бүххыдөө фермэ дээрэ эхэ гахай бүриһөө 16—18 паршоонхо абтаад, түлжүүлэгдэжэ байна. Фермые дагшан Н. Галданов, гахайшад Л. Санжиева, Д. Галданов бусад гахай харуулаар ехэ дүршэлтэй болон нэр оролосотойгоор ажаллаа. Мүнөө эндэ 30 гаран гадажа байна. Наяар эдэ гүрэндэ тушаагдаха юм.

Нютаг нютагай хэлэ шэнжэлһэн экспедици

Культурын научно-шэнжэлэлгын институт нютаг нютагай хэлэ шэнжэлхэ (диалектологическа) экспедици эмхидхэжэ, үнгэрэгшэ зун Кударын аймаг эльгээжэ һэн. Тэрэниинь НИИК-ын научна хүдэлмэригшэ Э. Р. Раднаев толгойлон байна. Экспедицид хабалданан хүн бүхэ 400—500 тухай үгэ суглуулжа, тэдэнэй хэлэлдэхэ, үгын бии болон, үгын найралдаха илгаасын тодорхойлоо. Энэнь бурят-монгол диалектологическа зохиоходо тон шуухала болно.

Нютаг нютагай хэлэ шэнжэлхэ экспедициинхэ бурят зоной түххэтэй байһан. Кударын аймагта ашабагад уг гарбалтан нэй хэлэе шэнжэлхэдэ һон байгаа.

Вагон-клуб

Урда жэлнүүдтэ Улан-Удын түмэр замай дистанциин вагон-клуб багахан станцинуудта хаа на ерээгэ байгаа. Харин мүнөө энэ вагон-клуб ажал худалмэриг эрид найжаруулаад, худалцингаа бүхы бага, ехэ станцинуудар наарада нэгэ дахин заал наа ябадаг, кино харуулаа, культурно-гэгээрэлэй бусад худалмэриг абуулдаг болоо.

Вагон-клуб соо нүүдэллэхэ нэгдэнхэй. Түмэрзамай дэлһэ ном, журнал, газет хамтын уншалга хэдэг. Энэ ханын һонин ходоодо байдаг.

Энэ жэлдэ хамта дээрэ 500 дахин кино табиха, тэрэниинь 40 мянга гаран хүн хараһан байна. Һүүлэй үдэрнүүдтэ «Бессмертний гарнизон», «Они были первыми», «Зеленые огни» болон бусад фильмнүүдые түмэрзамшад хараа. Н. А. Булганин Н. С. Хрушев хоёрой Инди, Бирма, Англин ошоһон тухай

Вагон-клубайхид дүтэ станцинууд дээгүүр ябах дэхи улаан булангуудай мэридэ тулалдсадаг юм.

СПОРТ

Республикын кубок абахын түлөө

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдхи физкультура ба спортын комитет футболээр республикын кубок абахын түлөө мурсыөө үнгэрэгшэ гэжэ шийдэбэ.

Улан-Удын «Динамо» дээрэ полиин эзэд шлэй командатай, «Буревестник» да Хандагайн леспротхохон листартай, «Спартакгайхитэр» командатай уулзаха бэ.

Энэ мурсыөөндэ хабалдасхан тула 17 команда мэдүүлгэнүүдые үгөөд байна.

БМАССР-эй 25 жэлэй эстадион дээрэ ПВЗ-гэй «Динамо» обществн 2-дохи командын городой футболлистнүүд эсэхэ.

Сентябрин 9-нэй амаралтын үдэр Городокой спортеменүүд түмэр замай транспортын «Локомотив» командатай уулзаа. Мүн энэ үдэр ПВЗ-гэй футболлистнар кяхтынхидтай мурсысэхэ байна.

Энэ мурсыөөндэ түрүү һонин команда РСФСР-эй хын түлөө боложо байгаагад хабалдасха эрхэ олгоһон сентябрин 23-да Читын мэдүүлгэ уулзаха юм.

ВЛКСМ-эй обкомой шан абахын түлөө

Футболоор ВЛКСМ-эй обкомой кубок абахын түлөө болодог заншалта мурсыөөндэ эдир футболлистнара 7 команда хабалдасана.

Худөөгэй физкультура Бүхэроссийска мурсыөөндэ далсахаа манай республикын атлетигүүдэй команд город мордобо.

Хэды үдэрэй туршада болоһон үсэд шанга наладан удаа ПВЗ-гэй «Локомотив», «Строитель» гэжэ һайндурнай спортивна обществонудай футболлистнар эсэсэй мурсысөөндэ хабалдасха эрхэ олоһон байна. Һүүлшын уулзалгада ПВЗ-гэй футболлистнар 2:0 гэнэн тоотойгоор нүгөөдүүлээ шүүгээд, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын кубок абаа.

Энэ мурсыөөндэ манай кайнаа хабалдасхааа мурсысөөндэ Шитина, Жланова, Гончаров, Третьяков, Жигжитов, Чебунин гэгшэ

Редактор Д. Л. ЛОВЧИН